

Archeologienota

Programma van maatregelen

LOKEREN OEVERSTRAAT (prov. Oost-Vlaanderen)

Auteurs: Lies DIERCKX
Redactie: Bart BARTHOLOMIEUX

Projectcode: 2019A340, 2019A381, 2019A401, 2019G143

Projectcode:	2019A340, 2019A381, 2019A401, 2019G143
Naam erkende archeoloog:	MONUMENT - VANDEKERCKHOVE (Archeoloog type 1)
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens:	Lokeren Oeverstraat
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 125587,7; 198141,2 Y: 125689,7; 198100,6
Kadastergegevens:	Lokeren, Afd. 2, Sie. B, nr. 875e/dl (zie plan in bijlage 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
Topografische kaart:	Zie plan in bijlage 7
Begindatum onderzoek:	27/11/2019
Einddatum onderzoek:	27/11/2019
Relevante termen thesauri:	Proefsleuven, Lokeren, podzol, greppels, spieker
Plan met afbakening verstoorde zones:	Zie plan in bijlage 1
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

1. Inleiding

Op basis van de geplande ingreep in de bodem ter hoogte van de Oeverstraat in Lokeren werd na een bureaustudie (2019A340), landschappelijke boringen (2019A381) en verkennende boringen (2019A401), een proefsleuvenonderzoek (2019G143) uitgevoerd.

2. Gemotiveerd advies

2.1. Volledigheid van het vooronderzoek

Bureaustudie en vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Het uitgevoerde **bureauonderzoek (2019A340)** is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Inzake historisch bronnenmateriaal zijn de relevante bestaande bronnen en historische kaarten geraadpleegd via internet.

Het uitgevoerde bureauonderzoek kon in eerste instantie geen uitsluitsel bieden omtrent de eigenlijke bodemopbouw: op de bodemtypekaart staat de aanwezigheid van een podzolbodem gekarteerd. Daarnaast kon de aanwezigheid van een archeologische site niet worden uitgesloten. Om deze vragen te kunnen beantwoorden, diende gebruik gemaakt te worden van bijkomend vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, eventueel gevolgd door vooronderzoek(en) met ingreep in de bodem. Daarom werd een landschappelijk booronderzoek geadviseerd en uitgevoerd.

In het kader van het **landschappelijk booronderzoek (2019A381)** werden 7 boringen uitgezet tot een diepte van 1,5m onder het maaiveld. Het landschappelijk booronderzoek toonde een intacte bodemopbouw en aanwezige podzol B aan voor het grootste deel van het terrein. Dit zijn afzettingen waarin zich potentieel een steentijdsite kan bevinden. Een verder vooronderzoek in de vorm van een verkennend archeologisch en indien nuttig, waarderend booronderzoek bleek nodig om het potentieel op een steentijdsite na te gaan. Enkel in het noordoosten werd een zone afgebakend waar deze afzettingen niet aanwezig zijn. In een melding naar Onroerend Erfgoed werd een archeologische booronderzoek en een proefsleuvenonderzoek geadviseerd. Deze werden uitgevoerd na het bekomen van de toelating vanwege OE.

Vooronderzoek met ingreep in de bodem

Op 30 en 31 oktober 2019 werd het **verkennend booronderzoek (2019A401)** uitgevoerd binnen het projectgebied. Dit bestond uit 44 boringen tot een diepte van 1,70 tot 2m. De B-horizont met een buffer van de A- en C-horizont werd ingezameld en nadien uitgezeefd. In de boorresultaten van de verkennende archeologische boringen werden geen lithische artefacten of verkoolde hazelnootschelpen gevonden. Er is m.a.w. geen directe indicatie

gevonden voor een steentijdsite ter hoogte van het onderzoeksgebied. Dit maakt het vrij waarschijnlijk dat er geen steentijdsite ter hoogte van het onderzoeksgebied aanwezig is. Ook *in situ* vonden die wijzen op een jongere archeologische site werden niet aangetroffen. Het booronderzoek kan geen duidelijkheid bieden over de aan- of afwezigheid van een archeologische site vanaf het neolithicum in het projectgebied. Er werd wel gecremeerd bot gerecupereerd uit de boorstalen. Dit was in bijna de helft van de boringen het geval. Het betreft zeer kleine hoeveelheden en zeer kleine fragmentjes. Verder onderzoek door middel van proefsleuven bleek nodig.

Op 27 november 2019 werd tenslotte een **proefsleuvenonderzoek (2019G143)** uitgevoerd). Op basis van de gezette profielen in de sleuven kon de aanwezigheid van een podzol B worden bevestigd. In het zuiden is het terrein reeds afgetopt. Op het terrein werden 4 sleuven aangelegd met NO - ZW oriëntatie. In totaal werden enkele greppelstructuren, 2 eerder recente kuilen en 7 paalsporen aangetroffen, waarbij een kleine structuur, namelijk een spieker. Het gaat om randfenomenen van een bewoningserf. De datering van de sporen kan niet met zekerheid vastgesteld worden. De verwachting voor crematiegraven, na het verkennend booronderzoek, werd niet bevestigd. Vermoedelijk is het verbrande bot uit de gezeefde boringen afkomstig uit de Ap-horizont.

2.2. Aanwezigheid van een archeologische site

In de boorresultaten van de verkennende archeologische boringen werden geen lithische artefacten of verkoolde hazelnootschelpen gevonden. Er is m.a.w. geen directe indicatie gevonden voor een steentijdsite ter hoogte van het onderzoeksgebied.

Bij het proefsleuvenonderzoek werd een lage densiteit aan sporen aangetroffen die geïnterpreteerd worden als randfenomenen van een bewoningserf. De verwachting voor crematiegraven, na het verkennend booronderzoek, werd niet bevestigd. Vermoedelijk is het verbrande bot uit de gezeefde boringen afkomstig uit de Ap-horizont.

2.3. Waardering van de archeologische site

In de boorresultaten van de verkennende archeologische boringen werden geen lithische artefacten of verkoolde hazelnootschelpen gevonden. Er is m.a.w. geen directe indicatie gevonden voor een steentijdsite ter hoogte van het onderzoeksgebied.

De prospectie met ingreep in de bodem leverde het bewijs dat de bodemopbouw met podzol B intact bewaard is. Er werd een lage densiteit aan archeologische sporen aangetroffen. Het projectgebied ligt in een industriezone waarbij de aanpalende percelen reeds verhard, bebouwd of verstoord zijn. Hierdoor is de kans zeer klein dat de aangetroffen archeologische sporen op het huidige onderzoeksgebied in de toekomst, via bijkomend onderzoek, nog in verband kunnen gebracht worden met een kernsite. Het potentieel tot kennisvermeerdering

van de waargenomen sporen wordt als dermate laag ingeschat dat een vervolgonderzoek niet wordt geadviseerd.

2.4. Impactbepaling

De geplande werken houden de bouw in van een bedrijfsgebouw. Het betreft het bouwen van een industriegebouw met bijhorend een kleine ruimte waarbinnen kantoren zullen worden geplaatst, alsook een conciërgewoning. Het magazijn neemt in totaal 3540m² in beslag, de kantoren en conciërgewoning hebben een respectievelijke oppervlakte van 137m² en 133m². De regenwaterputten en septische putten worden op circa 2m diepte geplaatst, maar in de huidige fase van de werken is dit nog moeilijk in te schatten. Er zal gewerkt worden met kolomvoeten als funderingswijze. De zolen worden gefundeerd tot 1.5m diepte ten opzichte van het maaiveld. De laad en loskade zullen op een diepte zitten van 1.5m.

Deze werken zullen een grote impact hebben op de aanwezige archeologische sporen en de bodemopbouw grondig verstoren. Door de lage densiteit aan sporen en het lage potentieel op kennisvermeerdering wordt echter geen verder onderzoek geadviseerd.

2.5. Bepaling van de maatregelen

Op basis van bovenstaande argumenten wordt geconcludeerd dat verder archeologisch onderzoek op deze site, in de vorm van een archeologische opgraving, niet nodig is. Dit zal namelijk niet resulteren in een significante kennisvermeerdering. Er dient dus geen programma van maatregelen voor verder archeologisch onderzoek opgesteld te worden. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed¹.

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.